

Kişi Olmanın Değeri ve Değerlerin Kişi Olmadaki Yeri

Nurten GÖKALP*

Özet- Felsefede ‘kişi olmak’ deyimi kişiliğe çok önem veren bir düşünce hareketinin temel kavramı olarak belirlenir. Felsefe tarihinde ilk dönemlerden beri çeşitli biçimlerde karşımıza çıkan ‘kişi olmak’ kavramının içeriği tahlil edildiğinde insan olmaktan ayrı ve farklı bir duruma işaret edildiği görülür. İnsanı insan yapan temel özellikler bütün insanlarda ortaktır. Bu özelliklere sahip olmak bakımından insanlar arasında fark da yoktur. ‘Kişi olmak’ ise sahip olunan bu ortak ve temel özelliklerin kullanılmasına dayalı bir boyut olarak önemli ve değerlidir. Dolayısıyla ‘kişi olmak’ bir değer olarak konulmaktadır. Gerçek ve yüksek bir değer olarak ‘kişi olmak’ insan hayatı için bir önemli bir amaç olmaktadır.

Öte yandan ‘kişi olmak’ sürecinde bireysel ve toplumsal değerlerin de önemli katkısı vardır. Bireysel ve toplumsal değerlerin insanın kişileşmesi sürecinde zorunlu ve önemli bir rolü bulunmaktadır. Bireyin değerleri kazanması ve onların kendini biçimlendirmesi ve kişiliğini oluşturması ile ilişkili bu süreç kişi olma sürecidir. Dolayısıyla değer ‘kişi olma’da bir değer olarak ortaya çıkmaktadır. Buna bağlı olarak değer kazanımı ve eğitimi konusu oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler-Değer, Kişi, Değer felsefesi, Değer eğitimi

Kişi kavramı felsefe, psikoloji ve sosyolojinin ortak kavramı olup insanın sahip olduğu belirli bir hal ya da duruma işaret etmektedir. Kişi kavramı, sosyoloji ve psikolojide kimlik kavramı ile ilişkili olarak ele alınmaktadır. Buna göre, sos-

* Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü

E-posta: gokalp@gazi.edu.tr

yolojide kimlik, herhangi toplumsal kategori ya da grup üyeleri tarafından da paylaşılan, bir bireye ait ayırt edici toplumsal etikettir. Psikolojik kimlik, benlik saygısı ve bireysellelikle ilgilidir. Bilişsel psikolojide kimlik, kendini yansıtırma gücünü ve özbilinci ifade etmektedir.

Psikolojide kimlik kavramı daha çok kişisel yani bir kişiyi eşsiz kılan kendine özgü şeyleri tanımlamak için kullanılırken, sosyolojide genellikle toplumsal kimlik ya da bireyi tanımlayan grup üyeleri için kullanılmaktadır. Felsefede ise bir felsefi doktrin ile ilgili olarak özel bir duruma işaret etmektedir.

Felsefede ‘kişi olmak’ deyimini kişiliğe çok önem veren bir düşünce hareketinin temel kavramı olarak belirlenir. Felsefe tarihinde ilk dönemlerden beri çeşitli biçimlerde karşımıza çıkan ‘kişi olmak’ kavramının içeriği tahlil edildiğinde insan olmaktan ayrı ve farklı bir duruma işaret edildiği görülür. İnsanı insan yapan temel özellikler bütün insanlarda ortaktır. Bu özelliklere sahip olmak bakımından insanlar arasında fark da yoktur. ‘Kişi olmak’ ise sahip olunan bu ortak ve temel özelliklerin kullanılmasına dayalı bir boyut olarak önemli ve değerlidir. Dolayısıyla ‘kişi olmak’ın kendisi bir değer olarak konulmaktadır. Gerçek ve yüksek bir değer olarak ‘kişi olmak’ insan hayatı için bir önemli bir amaç olmaktadır.

Öte yandan ‘kişi olmak’ sürecinde bireysel ve toplumsal değerlerin de önemli katkısı vardır. Bireysel ve toplumsal değerlerin insanın kişileşmesi sürecinde zorunlu ve önemli bir rolü bulunmaktadır. Bireyin değerleri kazanması, onlarla kendini biçimlendirmesi ve kişiliğini oluşturması ile ilişkili bu süreç kişi olma sürecidir. Dolayısıyla değer kendisi ‘kişi olmada’ bir değer olarak ortaya çıkmaktadır.

Felsefede ‘kişi olma’ kavramı ile insanın belirli bir durumuna, insanın ve düşüncenin farklı bir biçimine atıf yapılmaktadır. ‘Kişi olma’ durumunu en iyi belirleyen örneklerden biri İlkçağ Yunan filozofu Sokrates’tir. M.Ö.470-399 yılları arasında yaşamış olan Sokrates’te kişi kavramı onun ahlâk anlayışına bağlı olarak şekillendirebilir ve ünlü “kendini bil” düsturu ile özetlenebilir. “Kendini bil” tavsiyesi ile kişi olmanın önemine vurgu yapılmakta ve bu bir amaç olarak konulmaktadır.

Sokrates’te bilmek, ulaşılması mümkün olan bir bilgiye, doğru bilgiye yani ahlâkın bilgisine ulaşmakla ilintilidir. Genel geçer, doğru bilgi ahlâkın bilgisidir. Sokrates insanın akli ile genel geçer ve doğru bir bilgi olan ve ahlâkın temel ilkesi olan iyi’nin bilgisine ulaşabileceğini iddia eder. Ona göre insan bilgisi-

ni arttırdıkça kötülükten uzaklaşır, erdemli bir varlık olur. İnsan kötülüklerden kurtulmak erdemli bir varlık olmak için hem iyinin bilgisine sahip olmalı hem de bir insan olarak kendini bilmeli, belirlemelidir. Yani kendini tanımalı, insan olmasının gereğini kavramalı, anlamalı ve kendini ona uygun biçimde şekillendirmelidir.

İyi insan bilgili insandır. Kendini ahlâki bir varlık olarak ortaya koyabilmek için gerekli doğru bilgiye sahip olabilen insandır. Bilen insan aynı zamanda bilgisini kullanabilme özelliğine de sahip olan insandır. Yani iyiyi eyleyen insandır. İyiyi eyleyen yani ahlâki bir varlık olabilen insan kendini, bir insan olarak sahip olduğu özellikleri kullanarak iyiye göre biçimlendirebilen insandır. Sokrates'in kendini bilme eylemine yüklediği anlam çerçevesinde insanın hem insan olarak sahip olduğu niteliklerini bilmesi hem de kendi farklılığını ortaya koyması gerekmektedir. Sokrates'e göre kendini bilmek insana bir amaç yükler. Bu amaç kendini bilme eylemindeki teorik ve pratik boyutun gerçekleştirilmesini ihtiva eder. Burada ahlâki bir varlık olarak insanın kendini toplum içerisinde belirlemesi özelliğine dikkat çekilmektedir. Bilgi ile ahlâkın bütünlüğüne, teori ile pratiğin birlikteliğine işaret edilmektedir. Bu durum kişi kavramının düşünce tarihindeki ilk önemli örneğidir.

Sokrates'ten sonraki İlkçağ filozoflarında da örneğin Platon ve Aristoteles'te de kişiliğe ve önemine vurgu yapıldığı görülür. Ancak kişilik ve önemi üzerine düşüncelerin modern dönem olarak adlandırılan 17. yüzyıldan sonra daha da yoğunlaştığı görülür. René Descartes ile biçimlenen 17. yüzyıl felsefesinde temel problem olarak konulan ruh-beden problemi aynı zamanda bir insan problemidir. Ruh ve bedenden oluşan insanın tinsel boyutu olan ruhu ile tensel boyutu olan bedeni arasındaki bütünleşmeyi nasıl sağladığı ve bu bütünleşmenin bir amaç olarak nasıl biçimlendirilmesi gerektiğine yönelik değerlendirmeler 'kişi olma' durumunun da çerçevesini vermektedir.

Descartes'e göre ruh ve bedenden oluşan insan, aklını gücü yettiği kadar iyi kullanan, bütün işlerinde en iyi olduğuna hükmettiği şeyi yapabilmek için sağlam ve sabit bir iradeye sahip olan bir varlık olmak zorundadır.

İnsanın temel düşüncesi ruhun gerçek gıdası olan bilgeliği aramak ve böyle büyük bir iyiliği istemektir. "Bu, bir üstün iyi, hakikatin ilk nedenlerle bilinmesinden, yani felsefenin incelediği bilgelikten başka bir şey değildir." (Descartes, 1986, s.8).

O halde bu ilkeleri elde etmeye, doğru düşünmeye, yani iyi hüküm vermeye ve en yüksek ilim elde etmeye çalışmak lazımdır. Zira bunu elde etmeye gücü

yetmeyecek hiçbir zihin yoktur. Bu türlü ilkeleri ve ondan çıkarılacak şeyleri anlayacak kadar akıl herkeste vardır. Sadece zihni olgunlaştırmak, bunun için de bu üstünlükleri elde edebilecek şeyleri tatbik etmek, akılı kullanmak gerekir. Descartes için hakikatin araştırılmaya devam edilmesi sonucunda elde edilen bilgelik ile kazanılacak hayat olgunluğu ve saadetin önerilen tek yolu olup ‘kişi olma’ ile sembolize edebileceğimiz bir gelişme biçimi olarak anlaşılabilir.

‘Kişi olma’ durumunu özel bir düşünce biçimine işaret ederek ‘kişi’ kavramı ile ilişkilendirilip sistemli bir biçimde ele alınması ise yirminci yüzyılın ilk çeyreğinde gerçekleşmiştir. Kişicilik terimini ilk kez telaffuz eden Charles Renouvier bu terimi bireysel beşeri varlığa vurgu yapmak için kullanmıştır. Kişicilik terim olarak, kişiliğe çok önem veren düşünce hareketini açıklamak için kullanılmaktadır. Bir doktrin olarak ise, kişiliği en üstün felsefi ilke olarak alan, onu değerler, epistemoloji ve metafiziği de kapsayan problemlere anahtar yapan bir düşünce biçimidir.

Farklı türleri olan kişici görüşlerin tümünde kişi temel kavramdır ve kişi olmak bir amaç olarak konulmaktadır. Fransız felsefesinde kişici düşüncenin öncüsü olarak kabul edilen Emmanuel Mounier’e (1905-1950) göre kişicilik yalnızca bir görüş değil aynı zamanda bir felsefedir. Onun onayladığı varlık, bağımsız biçimde var olan yaratıcı kişilerdir. Bu bağlamda fert ve kişi arasında bir ayırım yapmaktadır. Ona göre, fert terimi egoist isteklerin merkezinde olan insan için kullanılır ve aşağılayıcı bir anlam taşır. Fert bir türün üyesi olan ben-merkezci insandır.

Kişi ise seçimin ve oluşumun zaferidir. O olmuş bitmiş bir şey değildir. Tanımlanamaz varlık olan kişinin özü, asla incelenemez. O şartlandırılmış bir özne değildir. O kendini yaratan, haberleşen ve bağlanan, kendini bilen ve kavrayan, “kişi olma hareketindeki” bir yaşama eylemidir. Ona göre, “kişi varlıkta hürriyet ile meydana gelen tinsel bir boyuttur; o bu mevcudiyetini hür olarak uygulanan değerlere sorumlu bir bağlanma ile gerçekleşir ve devam eder. Böylece bütün eylemlerini hürriyetinde toplar ve yaratıcı edimleri ile yegâne sanat eserini ortaya koyar.” (Mounier 1972, s.110).

Devam eden ve süregelen bir süreç olan kişileşme sürecinde insanın gerçekleştirdiği bir sanat ürünü olan kendine ve bir sanatçı edimi ile kendini yaratmasına vurgu yaptığı kişi aslında fertten tamamıyla ayrı ve bağımsız da değildir. Fert maddi varoluşu, kişi öznel varoluşu simgeler.

Aynı şekilde Amerikan idealist kişiciliğinin kurucusu olan Edgar Sheffield Brightman da (1884-1953) kişiciliği, “kişiler ve fertlerin yegane hakikat olduğu

ve tüm kainatın kişilerin ve fertlerin birbirlerine tesir ettiği bir toplum ya da sistem” olarak gören bir hipotez diye tanımlamakta ve fert, kişi ve tin kavramlarını ayırt etmektedir.

Fert ve kişinin insanın iki ayrı bilinç düzeyine işaret ettiğini düşünen Brightman, ferdi bilincin karmaşık bir birliği, kişiyi ise potansiyel olarak kendi bilincinde, rasyonel ve ideal fert olarak tanımlamaktadır. Fert bir bilinç oluşumu, kişi ise rasyonel normlarla kendi başına karar verebilen, değerleri tecrübe edebilen varlık olmaktadır.

Aktif, bilinçli, teklik ve bütünlük özelliklerine sahip olan fert bu özelliklerini en üst seviyeye kadar geliştirme yeteneğine de sahiptir. Fert ile kişi olma bilinç seviyesini birbirinden ayırarak ferdi, gerçek bilinçli tecrübe, kişiyi, değerleri kazanma kapasitesine sahip olan fert olarak görür. O halde her kişi aynı zamanda bir ferttir ama her fert kişi değildir. Çünkü her fert kişi olma şansını elde edemez. Fert bilincin karmaşık bir birliği iken kişi potansiyel olarak kendi bilincinde, rasyonel ve ideal ferttir. Herhangi bir ideal değeri gerçekleştirme yeteneğine sahip olmayan sayısız hayvansal fert vardır. Aynı şekilde, bazı insanlar da ideal değerleri gerçekleştirme yeteneğine sahip değildir. Bunlar anormal insanlar olup kişi-altı fertlerdir (Brightman, 1940, s.60).

Bu durumda bütün hayvanlar, bitkiler, belki de elektronlar bile basit fertlerdir. Oysa kişiler hayatın yüksek biçimleri ile sınırlıdır. Mesela, insan bir kişi olabilir ama bir solucan kişi-altı ferttir. Çünkü insan değerleri yaratma ve uygulama yeteneğine sahipken solucan buna sahip değildir. Yani, kişiler bazı fertlerin değerlerini aklın ışığında seçip karar vermesi ve onları ideallerle test etmesi sonucunda gerçekleştirir.

Brightman kişi olmayı insanın gerçekleştirmekle yükümlü olduğu bir bilinç süreci ve gelişimi olarak görür. Fertten, değerleri gerçekleştirebilen şahsa geçişte, sahip olunan biyolojik, fiziksel, sosyal ve metafizik çevrelerle ilişkisi sonucunda ferdin değerleri kazanmasının manevî ve ruhî özelliklerde yüksek bir birliğe ulaşım kişiliğinin zorunlu olduğunu düşünür. Ona göre “kişi, tecrübelerinin tümünü-hafızasını, amaçlarını, değerlerini, güçlerini, aktivitelerini ve çevresi ile tecrübe edilmiş ilişkilerini- içine alan bilinçli değişmelerin karmaşık bir birliğidir.” (Brightman, 1945, s.56).

Bu bilinç değişimi için her ne kadar yeterli koşul değilse de gerekli koşullardan biri değerle olan bağlantıdır. Yani kişi olmak için değerler zorunludur ama yeterli değildir. Kişi değerleri gerçekleştirme zeminini hakiki bilinçli tecrübeye bulur. Bu tecrübenin tamamı ne aklîdir ne de değerle ilgilidir ama onların tümü

gerçektir. Daha açık olarak ifade edilecek olursa, kâinatta yer alan gerçeklerin tümü kişisel bilinçtir ya da ondan çıkarılanlardır. Her türlü bilgi insanın kişisel tecrübesinin bir yorumu olmaktadır.

Değer, ferdin kişi olması için gerekli unsurdur. Değer, bilinçli tecrübe olarak kişiliğin bir vasfıdır ve kişilik olmadan değer yoktur. Değer, tecrübenin bütün olgularını birleştirmek zorundadır. Onda hem hazza, hem iradeye, hem zihne hem de sezgiye ait faktörlerin varlığı kabul edilmelidir. O, haz, istek, zorunluluk ve zihnin şekillendirdiği rasyonel bir ideal tarafından yorumlanır ve organize edilir. Bu ideal de temel olarak kişiliğin bir ideali olup diğer idealler tarafından meydana getirilir.

Kişisel bilinçli tecrübe olan değer herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir zamanda gerçekten hoşlanılan, takdir edilen, kıymet verilen, arzu edilen, uygun bulunan veya beğenilenlerin tümü olarak tanımlamaktadır. Değer tecrübe edenlerin dolaysız tecrübesidir. O halde nerede bir kişinin tercih ettiği, hoşlandığı bir tecrübe varsa orada bir değer vardır. Ya da aksine hoşlanılan, tercih eden, takdir eden bir kişi yoksa değer de yoktur.

Bundan başka değerler birbirlerine nüfuz etmişlerdir. Hiç bir değer, diğer değerleri göz önüne almadan tam olarak değerlendirilemez. Bu nedenle kişisel bilincin tümü dikkate alınmak zorundadır. Toplumun bir üyesi olarak, her bir kişinin toplumun bütününe dikkate alması zorunludur. Burada toplumun, kişinin kendi içinde yaşadığı âleme dayalı olması ve değer tecrübesinin toplum ve çevresi arasındaki etkileşimle ortaya çıkması sebebiyle geniş bir “çevre” düşünülmelidir. Bu ise birinin değerlerinin, yalnızca onun âlem görüşünün ışığında yorumlanması ve eleştirilmesi suretiyle anlaşılabilir olması anlamına gelmektedir. Zira değerler yalnızca birbirlerine nüfuz etmemiştir, değer ve tüm hakikat da karşılıklı olarak nüfuz etmişlerdir. Bu durumda kişi olmak bir üst değer, bir tür ideal olmaktadır.

Kişi bu ideale doğru hareketinin sonucunda varlığın ya da varoluşun daha üst basamağına ulaşmaya çabalar. Bu durumda fert, dolaysız bilincinin en üst basamağına, kişilik de varlığın en üst basamağına ulaşır. Kişiliğin bu boyutu kişisel gücün çabasıyla en üst ideallerin gerçekleştirilmesinden meydana gelir ki Brightman bunu tin olarak adlandırır.

Kişiliğin ideale doğru hareketinde “empirik kişilik” ile başlayan ve “ideal kişiliğe” kadar ulaşan kişinin, varlığın ya da varoluşun daha üst basamağına

ulaşma çabası sonucunda fert dolaysız bilincin en üst basamağına, kişilikte de varlığın en üst basamağı olan tine ulaşır.

Tin, bilinçli, güçlü, yüce, zengin, cesur, bağımsız ve rasyonel kişisel tecrübe olarak tanımlanmaktadır. Bu kişisel tecrübenin yani tinin çeşitlerinden bahsedilmektedir. Kişisel tin, sosyal tin ve kutsal tin olarak ayrılan tin, kişinin kendi gücü ve yeteneğiyle ideal amaçlara yönelmesini sağlar. Kişinin kişi olması tin ile bağlantılıdır. Bu nedenle de gündelik dilde kişi ile tin eşanlamlı olarak kullanılabilir. Yani bir insanın yüce bir tini olduğunu söylemekle yüce bir kişi olduğunu söylemek arasında fark yoktur.

Her kişinin kendi gücü ve yeteneğiyle ideal amaçlara doğru yönelmesi tin vasıtasıyla olur. Ona göre, tin insanın bir potansiyeli, özel bir potansiyelidir. Bu durumda kişi ideal değerleri geliştirebilen bilinçli bir fert, ideal değerlere doğru gerçekten bilinçli bir tavır geliştirene kadar kişi olmaktadır. Küçük bir çocukta tin henüz uyku halindedir. Çocuk yalnızca potansiyel olarak bir tin olduğu için bir kişi; ancak tinsel potansiyeller uyanıncaya ve onları kullanıncaya kadar kişi-altı düzeyde kalır. O halde, tin ile kişinin ilişkili olmasının yanı sıra, tinin kişiliğe dayalı olduğu da açıktır.

Tinsel hayatın düzeyleri içindeki tüm değişiklikler kişiliktir. Düşünebildiğimiz, bilebildiğimiz veya hayal edebildiğimiz hiçbir şey kişilikten daha yüksek değildir. Tinin çabalarının tümü kişisel gelişmenin en üst biçimi içindir. Öte yandan, tinin gelişmesi de tamamıyla kişisel bilinçtedir.

Brightman'a göre kişiliği terk etmek hem değerleri hem de varlığı terk etmektir. Yani insanın hayatının amacını ve anlamını ortaya çıkaran şey kişiliği olmaktadır. Kişiliğin olmazsa olmaz koşulu da değerler olduğuna göre değerlerin kazanılması yani değer eğitiminin ne kadar önemli olduğu da ortaya çıkmaktadır.

O halde değer eğitiminin geliştirilmesi ve sürekli hâle getirilmesine yönelik çalışmaların artırılması hem insanların hem de toplumların geleceğine yapılacak önemli bir katkı olacaktır. Aynı şekilde bizim ülkemizde de değer eğitimi gereken önemin verilmesi ile kişilik gelişimlerini tamamlamış, değerleri özümsemiş bireylerden oluşan kendi değerini ve kişiliğini üretmiş bir toplumumuz olacaktır.

Nurten Gökölç

Kaynakça

Cevizci, A. (2007). *Felsefe*. İstanbul: Sentez Yayın.

Descartes (1986). *Metot Üzerine Konuşma*. İstanbul: Milli Eğitim Yayınları.

Mounier, E. (1972). The Human Person in Contemporary Philosophy. F. Copleston (Ed.). *Contemporary Philosophy*.

Brightman, E. S.(1934). *Personality and Religion*. New York: Abington Press.

Brightman, E. S. (1940). *The Spiritual Life*. Nashville: Abington Press.

Brightman, E.S. (1945). *Nature and Values*. New York: Abington Press.

Value of Being a Person and the Place of Value in Being a Person

Nurten GÖKALP*

Person which is the common concept of philosophy, psychology and sociology, points out a particular state or situation of man. Person is related with the concept of identity in sociology and psychology. Accordingly, identity is a distinctive social label of individual as a member of any group or social category in sociology. Psychological identity is related with self-esteem and individuality.

In philosophy, the personalist movement gives importance to the personality. In the broadest sense, the personalism is a way of thinking that makes personality the key for all philosophical problems both about value and about epistemology as well as metaphysics. To be is either to be a person or self, or some act or experience of a person or self. Personalism is not a kind of spiritual doctrine, but rather the opposite. It includes every human problem in the entire range of concrete human life from the lowest material conditions to the highest spiritual possibilities.

For a personalist, personality is the unity of a conscious experience. Personality experiences itself as self-identical in change, especially in memory. It is active- in knowing, in free moral choices and in response to the stimuli. Personality is purposive and self-determining; “a self is a fighter for ends” (W.

* Prof. Dr., Gazi University, Faculty of Arts and Science, Department of Philosophy

Address for correspondence: Gazi Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü Teknikokullar-Ankara.

E-mail: gokalp@gazi.edu.tr

James), and these ends are its valuables. Personality is private. No person can experience any other's consciousness directly, yet every private person can communicate and interact with others.

All persons ought to judge and guide all of their acts by their ideal conception of what the whole personality ought to become both individually and socially. The conception of ideal personality is an ancient one. Socrates had one ideal of the "wise man." His "Know thyself" is the first great personalist revolution that we know. According to Socrates, being a person is related to wise man which is the ideal personality. Ideal person can have true and general knowledge which is related with the knowledge of morality. The conception of an ideal of humanity or personality has been prominent in many other thinkers. For example; Plato, Aristotle, Plotinus, Thomas Aquinas, Bruno and Descartes were all at least pre-personalist.

In the root of personalism are to be found Pascal, Nietzsche, Bergson, Renouvier, Max Scheler, Kierkegaard.

In the 20th century, the personalist movement was represented by E. Mounier in France. He continued to demonstrate the efficacy of his personalist perspective. According to him, personalism is a philosophy, not merely an attitude. It is a philosophy but not a system.

Mounier separated two levels of personality as an individual and a person. The person is sometimes opposed to the individual. In this, however, there is some risk of dividing the person from his concrete attachments. The self-reflective movement which constitutes the individual contributes to the maintenance of the human shape. But, the person is only growing in so far as he is continually purifying himself from the individual within himself. Thus, if the first condition of individualism is the centralization of the individual in him, the first condition of personalism is his decentralization in order to set him in the open perspectives of personal life.

The person is a presence directed towards the world and other persons, mingled among them in universal space. Other persons do not limit it; they enable it to be and to grow. Thus, a person only exists towards others; it only knows itself in knowing others and only finds itself in being known by them.

Personal life begins with the ability to break contact with the environment, to recollect one and to reflect, in order to re-constitute and re-unite oneself on one's own center.

Personal life is an alternation of self-affirmation and self-denial. This fundamental rhythm can be discerned in all its manifestations. The self-affirmation is a continual assimilation of an external data in working upon which it enriches itself.

According to E. S. Brightman who was the representative of idealistic personalism in America, the personalism holds a form of self-psychology. He made a distinction between self and person. The self is any conscious process; a person is a self that can experience values and judge itself by rational norms. A self is any complex unity of consciousness; a person is a self-able to develop rationality and ideal values. The essential differences between person and self seems to be that person carries with it some estimate of value, whereas self serves merely to distinguish anything from anything else. We may define a self as any actual conscious experience, and then define a person as any member of the class of selves who is capable of achieving value. Some selves are able to choose and judge their values in the light of reason. They test their values by ideals. Such selves are persons. We can define persons as selves capable of achieving rational values or ideal values. A person, then, is a complex unity of consciousness which identifies itself with its past self in memory; determines itself by its freedom; is purposive and value-seeking; private, yet communicating and potentially rational.

Brightman says that consciousness is personal, unified, self-identifying, remembering, and proposing, has active awareness, and furnishes the key to the inner nature of its objects. Self-experience is not to be confused with reflection on self. It is always present where there is consciousness; it is the experience of the whole consciousness as belonging together and thus as being "mine". The self is not a separate and distinct element from consciousness to be distinguished from all other perceptions and thoughts.

Accordingly, all persons are selves; but not all selves are persons. Every normal human being is a person; but some abnormal human beings may not be persons. Therefore being a person is a value, is an important goal and has high value for human life. Individual and social values have an important contribution to being a person. Individual and social values play an important role in the process of being a person.

According to Brightman, "all persons ought to judge and guide all of their acts by their ideal conception of what the whole personality ought to become both individually and socially." (Brightman, 1969, p. 242) This law is called the

law of the ideal personality and prescribes the construction and use of a goal or ideal to guide the direction of moral development. The primary empirical basis of this law is the experienced fact of a unity of consciousness as the immediate datum of all experience, the implications of which lead us to acknowledge a whole personality. Experiences of obligation and of rational law which supply the ground for our belief in a past, and a future self-lying beyond the immediate present also point toward the conception of an ideal that ought to be attained. Moreover, the activity that is constantly going on in our experience needs to be directed by a plan of action, an ideal which should, in the last analysis; to be united because of the self is a unity. There are three stages in movement of personality, the preferred personality, the empirical personality and the ideal personality.

An ideal of personality has a two-fold function: In one hand, it guides the conduct of the person who holds it as his plan of action and goal; on the other hand, it is an instrument of criticism used to point out both the meaning of and also defects in the present situation.

A powerful reinforcement of ideal life, a drive toward ideal goals is defined as spirit. There is a distinction between spirit and personality. Personality is the total life of consciousness, good, bad, indifferent; concerned with ends, means, or dreaming; rational, irrational or neutral. Spirit refers to the ideal aspects of personality, and especially to the actual realization of a person's potential values. Spirit is a goal of personal striving, or an ideal of individual personality. Spirit is personal but also is social. In fact, it cannot be personal without being social. The sharp separation between personal and social is artificial and unreal. All personal consciousness, and hence all spirit, is necessarily social. Personal consciousness in man is certainly social in origin. From birth, social influences affect every person. According to Brightman, leaving from personality is to leave from the values and existence.

Personality reveals the meaning and the purpose of human life. Since the gaining value is important to ideal personality; the importance should be given to value education. In that case, the value education should be developed for the contribution to the future of human and of society. For that reason, we must give importance to values education and it should be planned in detail.

Keywords- Value, People, Value philosophy, Value education